

No. 40213

**Finland
and
Estonia**

**Agreement on joint implementation of emission reductions of greenhouse gases
between the Government of the Republic of Finland and the Government of the
Republic of Estonia. Tallinn, 17 December 2002**

Entry into force: *19 January 2004 by notification, in accordance with article 12*

Authentic texts: *English, Estonian and Finnish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Finland, 6 May 2004*

**Finlande
et
Estonie**

**Accord entre le Gouvernement de la République de Finlande et le Gouvernement de
la République d'Estonie sur la mise en application de réductions des émissions de
gaz à effet de serre. Tallinn, 17 décembre 2002**

Entrée en vigueur : *19 janvier 2004 par notification, conformément à l'article 12*

Textes authentiques : *anglais, estonien et finnois*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Finlande, 6 mai 2004*

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT ON JOINT IMPLEMENTATION OF EMISSION
REDUCTIONS OF GREENHOUSE GASES BETWEEN THE
GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE
GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA

The Government of the Republic of Finland, (“Finland”) and the Government of the Republic of Estonia, (“Estonia”), hereinafter the Parties,

Recalling the Agreement between Finland and Estonia on Environmental Cooperation, signed in Helsinki on 7 November 1991,

Taking into account the Agreement between Finland and Estonia on Cooperation on Air Pollution Control, signed in Tallinn on 2 July 1993, in particular Article 5, paragraph 3 thereof,

Taking also into account that a Memorandum of Understanding between the Ministry of the Environment of the Republic of Finland and the Ministry of the Environment of the Republic of Estonia was signed on 12 February 1999, whereby the countries agreed to cooperate on projects implemented jointly with a view to reducing greenhouse gas emissions in a manner consistent with the United Nations Framework Convention on Climate Change, hereinafter the Convention on Climate Change and its Kyoto Protocol,

Noting that both Parties have ratified the United Nations Framework Convention on Climate Change,

Recognizing that both Parties have ratified the Kyoto Protocol to the United Nations Framework Convention on Climate Change, hereinafter the Kyoto Protocol,

Noting that in accordance with Article 4, paragraph 2 (a) of the Convention on Climate Change Parties may implement national policies and measures on the mitigation of climate change jointly with other Parties,

Having regard to Article 6, paragraph 1 of the Kyoto Protocol, which, inter alia, states that for the purpose of meeting its commitments under Article 3 of the Protocol any party included in Annex 1 may transfer to, or acquire from, any other such party emission reduction units resulting from projects aimed at reducing anthropogenic emissions by sources or enhancing anthropogenic removals by sinks of greenhouse gases in any sector of the economy,

Having also regard to Article 17 of the Kyoto Protocol according to which parties included in the Annex B to the Protocol may participate in emissions trading for the purposes of fulfilling their commitments under Article 3 of the Kyoto Protocol,

Have agreed as follows:

Article 1. Definitions

For the purposes of the present Agreement:

1. "Assigned Amount" means the quantity of greenhouse gases that the host country can release, calculated pursuant to the Kyoto Protocol, during the first quantified emission limitation and reduction commitment period of that Protocol from 2008 to 2012;
2. "Assigned Amount Unit" means a unit issued in the national registry of the Host Country pursuant to the Kyoto Protocol and is equal to one metric tonne of carbon dioxide equivalent;
3. "Baseline" means the situation as described in validation report of a project agreement, that would have occurred without the implementation of a project, in particular with respect to greenhouse gas emissions;
4. "Emission Reduction" means reduction in emissions of greenhouse gases generated by a project during its lifetime in excess of the applicable baseline.
5. "Emission Reduction Unit" means a unit issued in the national registry of the Host Country based on the emission reduction and is equal to one metric tonne of carbon dioxide equivalent;
6. "Greenhouse Gases" means the six gases listed in Annex A to the Kyoto Protocol, which are carbon dioxide (CO₂), methane (CH₄), nitrous oxide (N₂O), hydrofluorocarbons (HFCs), perfluorocarbons (PFCs), and sulphur hexafluoride (SF₆);
7. "Host Country" means the country in which the project takes place and which transfers assigned amount units and/or emission reduction units generated by the project;
8. "Independent Entity" means an entity appointed by the Purchasing Country in the consultation with the Host Country, such as an environmental auditing company, which is independent and impartial from the Purchasing Country, the Host Country and the project entities;
9. "Project Agreement" means an agreement concluded by the national authorities designated pursuant to Article 3 of this Agreement;
10. "Purchasing Country" means the country investing in the project and acquiring assigned amount units and/or emission reduction units;
11. "Validation" means the determination by an independent entity of the project design, including its baseline; and
12. "Verification" means a procedure whereby the amount of emission reductions generated by a project is confirmed by an independent entity or the Host Country.

Article 2. Objective

The Parties agree to cooperate by jointly implementing projects with a view to reducing greenhouse gas emissions and by transferring and acquiring emission reduction units and/or assigned amount units in a manner consistent with the Convention on Climate Change and the Kyoto Protocol and relevant decisions, modalities, guidelines and procedures thereunder.

The general terms and procedures for co-operation between the Parties are laid down in this Agreement. This Agreement shall apply also to individual projects implemented jointly. The specific terms and procedures in respect of each project shall be agreed upon in project agreements. Should there be any divergence between this Agreement and the project agreement, this Agreement shall prevail.

Article 3. Designated Authorities

Both Parties shall designate a national authority or national authorities for the implementation of this Agreement. The designated authorities shall be authorised, within the limits of their competence to:

- a) approve projects to be implemented jointly;
- b) conclude project agreements;
- c) agree on special terms and conditions for acquisitions, transfers and sales of assigned amount units and/or emission reduction units;
- d) agree on conditions for validation procedure;
- e) agree on verification of emission reductions;
- f) coordinate the reporting on projects to the Secretariat of the Convention on Climate Change; and
- g) agree on any other issue relating to the implementation of projects implemented jointly.

The Parties shall provide each other with the name and address of the designated authorities through diplomatic channels.

Article 4. Obligations of the Parties

Both Parties agree to fully co-operate with each other and any independent entity with regard to the projects implemented jointly to ensure proper verification of emission reductions and transfer and delivery of assigned amount units and/or emission reduction units in accordance with the Kyoto Protocol and relevant decisions, modalities, guidelines and procedures thereunder.

The Host Country agrees to use its good offices and take such action as reasonable and appropriate to enable the development, financing, construction, operation, insurance and maintenance of the projects implemented jointly with due diligence, speed and efficiency so as to generate the maximum number of emission reductions. The Host Country also agrees to grant any independent entity and any authorised representative of the Purchasing Country access to the project sites and any relevant information for the purposes of this Agreement.

Both Parties represent and warrant that, as of the entry into force of this Agreement, they are in compliance with their relevant obligations under the Convention on Climate Change, the Kyoto Protocol and any decisions, modalities, guidelines and procedures thereunder and that they are not prevented, pursuant to the Kyoto Protocol and the relevant

rules thereunder, from transferring or acquiring emission reduction units or assigned amount units required to be transferred under the project agreements.

Article 5. Liability

The Purchasing Country shall not bear the risk of damage to third parties caused by the projects implemented jointly.

Article 6. Acquisition, Transfer and Sale of Assigned Amount Unit and/or Emission Reduction Units

Terms and conditions for the acquisition, transfer and sale of assigned amount units and/or emission reduction units shall be set forth in a project agreement.

All assigned amount units and/or emission reduction units acquired, transferred and sold according to the project agreement shall be delivered to the purchasing country in a manner consistent with the convention on climate change, the Kyoto Protocol and relevant decisions, modalities, guidelines and procedures thereunder.

The Host Country shall debit its assigned amount in the amount of the total assigned amount units and/or emission reduction units acquired, transferred and sold. It shall notify the Secretariat of the Convention on Climate Change, in a manner satisfactory to the Purchasing Country, of a project agreement and of its intention to debit its assigned amount.

Article 7. Verification of Emission Reductions

The greenhouse gas emission reductions generated by a project shall be subject to verification in accordance with the Convention on Climate Change, the Kyoto Protocol and relevant decisions, modalities, guidelines and procedures thereunder.

Where verification by an independent entity is not required by the Convention on Climate Change, the Kyoto Protocol and relevant decisions, modalities, guidelines and procedures thereunder, the Purchasing Country has the right, in consultation with the Host Country, to contract an independent entity to verify the emission reductions generated by the project.

Verification shall be conducted in accordance with the project agreement at intervals to be determined by the Purchasing Country in consultation with the Host Country.

Article 8. Information

The designated authorities shall promptly inform each other of any event or situation which might affect the projects implemented jointly. They shall also ensure that all relevant authorities and organizations are informed of this Agreement, the project agreements and the projects implemented jointly.

Article 9. Review

The Parties shall periodically review the provisions set out in this Agreement. The first review shall commence no later than one year after the end of the first commitment period of the Kyoto Protocol.

Article 10. Amendments

This Agreement may be amended by a written agreement between the Parties. The amendment shall enter into force thirty days after the date when both Parties have notified each other that their respective constitutional requirements for the entry into force of the amendment have been complied with.

Article 11. Settlement of Disputes

Any dispute concerning interpretation or implementation of this Agreement shall be solved through diplomatic channels.

Any dispute which is not settled by negotiation shall, at the request of one Party, be submitted to arbitration. The Parties agree to submit the dispute to final and binding arbitration in accordance with the Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitrating Disputes between Two States, as in effect on the date of entry into force of this Agreement.

Article 12. Entry into Force

This Agreement shall enter into force thirty days after the date when both Parties have notified each other that their respective constitutional requirements for the entry into force of the Agreement have been complied with.

Article 13. Denunciation

Either Party may denounce this Agreement by a written notice through diplomatic channels. The denunciation shall take effect upon expiry of six months from the date of receipt by the other party of the written notice, or at any later date specified in the notice.

The denunciation shall not have any effect on jointly implemented projects or agreed transfers, acquisitions and sales of emission reduction units initiated before the denunciation takes effect.

In Witness Whereof, the undersigned representatives, being duly authorised thereto, have signed the present Agreement.

Done at Tallinn on 17 December 2002 in two originals in the Finnish, Estonian and English languages, all texts being authentic.

In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of the Republic of Finland:

JOUNI BACKMAN

For the Government of the Republic of Estonia:

HEIKI KRANICH

[ESTONIAN TEXT — TEXTE ESTONIEN]

SOOME VABARIIGI VALITSUSE
JA
EESTI VABARIIGI VALITSUSE
VAHELINE KOKKULEPE
KASVUHOONEGAASIDE HEITKOGUSTE VÄHENDAMISE
ÜHISRAKENDUSPROJEKTIDE KOHTA

Soome Vabariigi valitsus (edaspidi *Soome*) ja Eesti Vabariigi valitsus (edaspidi *Eesti*),
edaspidi *pooled*,

meenutades 1991. a 7. novembril Helsingis alla kirjutatud Soome ja Eesti vahelist
keskkonnakaitsealase koostöö kokkulepet;

võttes arvesse 1993. a 2. juulil Tallinnas alla kirjutatud Soome ja Eesti vahelist
õhukaitsealase koostöö protokolliga ja eriti selle artikli 5 lõiget 3;

võttes samuti arvesse, et 12. veebruaril 1999 kirjutasid Soome Vabariigi
Keskkonnaministeerium ja Eesti Vabariigi Keskkonnaministeerium alla vastastikuse
mõistmise memorandumiga, milles lepitakse kokku ühisrakendusprojektide alases koostöös.
et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid viisil, mis on kooskõlas Ühinenud
Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (edaspidi
kliimamuutuste konventsioon) ja Kyoto protokolliga;

märkides, et mõlemad pooled on ratifitseerinud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni
kliimamuutuste raamkonventsiooni;

tõdedes, et mõlemad pooled on ratifitseerinud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni
kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokolliga (edaspidi *Kyoto protokoll*);

märkides, et vastavalt kliimamuutuste konventsiooni artikli 4 lõike 2 punktile a
võivad pooled ühiselt teiste konventsiooniosalistega ellu viia kliimamuutuste
leevendamise riiklikku poliitikat ja võtta meetmeid;

võttes arvesse Kyoto protokolliga artikli 6 lõiget 1, mis muu hulgas sätestab, et artikli 3
kohaselt endale võetud kohustuste täitmiseks võib konventsiooni I lisas nimetatud
osaline kanda teisele konventsiooniosalisel üle või temalt omandada teatavas
majandussektoris inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele või
inimese rajatud neeldajates sidumise suurendamisele suunatud projektide tulemusena
saavutatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise ühikuid;

arvestades ka Kyoto protokolliga artiklit 17, mille kohaselt heitkogustega kauplemisel
võivad osaleda lisas B nimetatud protokolliosalised, et täita Kyoto protokolliga
3 ettenähtud kohustusi,

on kokku leppinud järgmises.

Artikkel 1
Mõisted

Kokkuleppes kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. *lubatud kogus* – kasvuhoonegaaside kogus, mida saajariik võib vastavalt Kyoto protokollile heita õhku esimesel selle protokolliga kohasel kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramiseks ja vähendamiseks võetud kohustusperioodil 2008-2012;
2. *lubatud koguse ühik* – saajariigi registris vastavalt Kyoto protokollile registreeritud ühik, mis on võrdne 1 tonni süsinikdioksiidi ekvivalendiga;
3. *baasjoon* - projekti elluviimiseks sõlmitud kokkuleppe kinnitamisaruaandes kirjeldatud olukord, mis oleks võinud projekti elluviimiseta tekkida, eriti kasvuhoonegaaside heitkoguste korral;
4. *heitkoguste vähendamine* – projekti toimimise vältel rakendatavast baasjoonest suurem kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine;
5. *heitkoguste vähendamise ühik* – saajariigi registris registreeritud ühik, mis põhineb heitkoguste vähendamisel ja võrdub 1 tonni süsinikdioksiidi ekvivalendiga;
6. *kasvuhoonegaasid* – Kyoto protokollis lisas A loetletud kuus gaasi: süsinikdioksiid (CO_2), metaan (CH_4), dilaammastikoksiid (N_2O), fluorosüsinik (HFCd), perfluorosüsinik (PFCd) ja väävelheksafluoriid (SF_6);
7. *saajariik* - riik, kus projekt viiakse ellu ja kes kannab üle projekti käigus tekkinud lubatud koguse ühikuid ja/või kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise ühikuid;
8. *sõltumatu üksus* – üksus, mille andjariik nimetab saajariigiga peetavate konsultatsioonide käigus, näiteks andjariigist, saajariigist ja projekti üksustest sõltumatu ja erapooletu keskkonnaauditeerimisettevõtte;
9. *projekti kokkulepe* – artikli 3 kohaselt määratud riigiasutuste sõlmitud kokkulepe;
10. *andjariik* – riik, kes investeerib projekti ja omandab lubatud koguse ühikuid või heitkoguste vähendamise ühikuid;
11. *kinnitamine* – projekti kavandi, kaasa arvatud selle baasjoone kindlaksmääramine sõltumatu üksuses;
12. *tõendamine* – menetlus, mille käigus sõltumatu üksus või saajariik kinnitab projekti elluviimise käigus toodetud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist.

Artikkel 2
Eesmärk

Pooled lepivad kokku teha koostööd ühiskondusprojektide elluviimisel, et kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise ühikute ja/või lubatud koguse ühikute ülekandmise ja omandamise teel vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid viisil, mis on kooskõlas kliimamuutuste konventsiooni ja Kyoto protokolliga ning nendest tulenevate asjakohaste otsuste, meetodite, juhiste ja menetlustega.

Käesoleva kokkuleppega on kindlaks määratud pooltevahelise koostöö üldtingimused ja menetlused. Kokkulepe kehtib ka ühiselt rakendatavate üksikprojektide kohta. Iga projekti eritingimustes ja menetlustes lepitakse kokku projekti rakendamise kokkuleppes. Kui käesoleva kokkuleppe ja projekti elluviimise kokkuleppe vahel on lahknevusi, on käesolev kokkulepe ülimuslik.

Artikkel 3
Volitatud asutused

Kumbki pool määrab kokkuleppe rakendamiseks riigiasutuse, kes oma pädevuse piires on volitatud:

- a) kiitma heaks ühiskondusprojekte;
- b) sõlmima projekti elluviimise kokkuleppeid;
- c) leppima kokku kasvuhoonegaaside lubatud koguse ühikute ja/või heitkoguste vähendamise ühikute ülekandmise, omandamise ja müügi eritingimustes ja korras;
- d) leppima kokku kinnitamise tingimustes;
- e) leppima kokku kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise tõendamises;
- f) koordineerima kliimamuutuste konventsiooni sekretariaadile projektide kohta aruannete esitamist;
- g) leppima kokku kõigis muudes ühiskondusprojektide elluviimist käsitlevates küsimustes.

Pooled edastavad volitatud asutuse nime ja aadressi teineteisele diplomaatiliste kanalite kaudu.

Artikkel 4
Poolte kohustused

Mõlemad pooled nõustuvad ühiskondusprojektide raames tegema koostööd teineteise ja iga sõltumatu üksusega, et tagada Kyoto protokollile ja sellest tulenevatele asjakohastele otsustele, meetoditele, juhiste ja menetlustele vastav kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise korrektne tõendamine ning lubatud koguse ühikute ja/või heitkoguste vähendamise ühikute ülekandmine ja kättetoimetamine.

Saajariik nõustub kasutama oma kogemusi ja tegutsema põhjendatult ja asjakohaselt selleks, et võimaldada ühiskondusprojektide arendamist, rahastamist, koostamist, elluviimist, kindlustamist ja hooldamist nõuetekohase hoole, kiiruse ja tõhususega, et saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste maksimaalne vähendamine. Samuti nõustub saajariik tagama igale sõltumatule üksusele ja andjariigi volitatud esindajale juurdepääsu projekti toimumiskohale ja andma selle kokkuleppega seotud informatsiooni.

Mõlemad pooled kinnitavad ja tagavad, et selle kokkuleppe jõustumisest alates järgivad nad kliimamuutuste konventsioonist ja Kyoto protokollist ning nende kohastest otsustest, meetoditest, suunistest ja menetlustest tulenevaid kohustusi ning et neid ei takistata projekti elluviimise kokkuleppe kohaselt nõutavate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise ühikute või lubatud koguse ühikute ülekandmisel või omandamisel Kyoto protokolli ja sellest tulenevate asjakohaste nõuete alusel.

Artikkel 5

Vastutus

Andjariik ei vastuta kolmandatele isikutele ühiskondusprojektidega tekitatud kahju eest.

Artikkel 6

Lubatud koguse ühikute ja/või heitkoguste vähendamise ühikute omandamine, ülekandmine ja müümine

Kasvuhoonegaaside lubatud koguse ühikute ja/või heitkoguste vähendamise ühikute omandamise, ülekandmise ja müümise tingimused ja kord nähakse ette projekti elluviimiseks sõlmitavas kokkuleppes.

Projekti elluviimiseks sõlmitud kokkulepete kohaselt omandatud, ülekantud ja müüdüd kasvuhoonegaaside lubatud koguse kõik ühikud ja/või heitkoguste vähendamise kõik ühikud edastatakse andjariigile viisil, mis on kooskõlas kliimamuutuste konventsiooni ja Kyoto protokolli ning nendest tulenevate asjakohaste otsuste, meetodite, juhiste ja menetlustega.

Saajariik debiteerib kasvuhoonegaaside lubatud koguse ühikute ja/või heitkoguste vähendamise ühikute omandamise, ülekandmise ja müümise üldkogusest talle lubatud koguse. Ta teatab projekti elluviimiseks sõlmitud kokkuleppes ja oma kavatsusest debiteerida talle lubatud kogus kliimamuutuste konventsiooni sekretariaadile viisil, mis rahuldab andjariiki.

Artikkel 7
Heitkoguste vähendamise tõendamine

Projekti raames toimunud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist tõendatakse kliimamuutuste konventsiooni ja Kyoto protokollis ning nendest tulenevate asjakohaste otsuste, meetodite, juhiste ja menetluste kohaselt.

Kui kliimamuutuste konventsioon ja Kyoto protokoll ning nendest tulenevad asjakohased otsused, meetodid, juhised ja menetlused ei nõua tõendamist sõltumatus üksuses, on andjariigil saajariigiga konsulteerides õigus sõlmida sõltumatu üksusega leping projekti raames toimunud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise tõendamiseks.

Tõendamine toimub vastavalt projekti elluviimiseks sõlmitud kokkuleppele ajavahemike tagant, mille andjariik määrab saajariigiga peetavate konsultatsioonide käigus.

Artikkel 8
Teavitamine

Ühisrakendusprojekte mõjutada võivatest kõikidest sündmustest või olukordadest teavitavad volitatud asutused teineteist kohe. Samuti tagavad nad, et sellest kokkuleppest, projekti elluviimise kokkulepetest ja ühisrakendusprojektidest teavitatakse kõiki asjakohased asutusi ja organisatsioone.

Artikkel 9
Läbivaatamine

Pooled vaatavad selle kokkuleppe perioodiliselt läbi. Esimene läbivaatamine toimub hiljemalt ühe aasta möödudes Kyoto protokollis esimese kohustusperioodi lõppemisest.

Artikkel 10
Muudatused

Kokkulepet võib muuta poolte kirjalikul kokkuleppel. Muudatus jõustub kolmekümne päeva möödudes päevast, mil mõlemad pooled on teineteisele teatanud muudatuse jõustumiseks vajalike asjaomaste põhiseaduslike nõuete täitmisest.

Artikkel 11
Vaidluste lahendamine

Kokkuleppe tõlgendamisest või rakendamisest tulenevad vaidlused lahendatakse diplomaatiliste kanalite kaudu.

Vaidlused, mida ei lahendata läbirääkimiste teel, antakse ühe poole nõudmisel vahekohtusse. Pooled lepivad kokku anda vaidlus vahekohtusse lõpliku ja poolte

suhtes kohustusliku otsuse saamiseks kooskõlas alalise vahekohtus kahe riigi vaheliste vaidluste lahendamisel kohaldatava valikeeskirjaga, mis kehtib käesoleva kokkuleppe jõustumise hetkel.

Artikkel 12
Jõustumine

Kokkuleppe jõustub kolmekümne päeva möödudes päevast, mil mõlemad pooled on teineteisele teatanud kokkuleppe jõustumiseks vajalike asjaomaste põhiseaduslike nõuete täitmisest.

Artikkel 13
Denonsseerimine

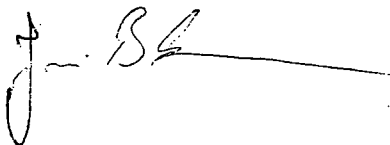
Kumbki pool võib kokkuleppe denonsseerida, edastades teisele poolele diplomaatiliste kanalite kaudu sellekohase kirjaliku teatise. Denonsseerimine jõustub kuue kuu möödudes päevast, mil teine pool on kirjaliku teatise kätte saanud, või teatise kindlaks määratud hilisemal kuupäeval.

Denonsseerimine ei mõjuta ühistrakendusprojekte või kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise ühikute sellist ülekandmist, omandamist ja müümist, mis oli algatatud enne denonsseerimise jõustumist.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad kokkuleppele alla kirjutanud.

Koostatud Tallinnas 17. detsembril 2002. aastal ..... kahes originaaleksemplaris soome, eesti, ja inglise keeles, kõik tekstid on autentsed. Tõlgendamiserinevuste korral on ingliskeelne tekst ülimuslik.

SOOME VABARIIGI
VALITSUSE NIMEL

EESTI VABARIIGI
- VALITSUSE NIMEL

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

**SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN
JA VIRON TASAVALLAN HALLITUKSEN
VÄLINEN SOPIMUS KASVIHUONEKAASU-
PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISEN YHTEIS-
TOTEUTUKSESTA**

Suomen tasavallan hallitus ("Suomi") ja Viron tasavallan hallitus ("Viro"), jäljempänä "sopimuspuolet", jotka palauttavat mieliin Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1991 allekirjoitetun Suomen ja Viron välisen sopimuksen yhteistyöstä ympäristönsuojelun alalla,

ottavat huomioon Tallinnassa 2 päivänä heinäkuuta 1993 allekirjoitetun Suomen ja Viron välisen sopimuksen yhteistyöstä ilmansuojelun alalla, ja erityisesti sopimuksen 5 artiklan 3 kappaleen,

ottavat myös huomioon, että 12 päivänä helmikuuta 1999 allekirjoitettiin Suomen tasavallan ympäristöministeriön ja Viron tasavallan ympäristöministeriön välinen yhteistyöpöytäkirja, jolla maat sopivat yhteistyöstä yhteisesti toteutettavilla hankkeilla vähentääkseen kasvihuonekaasupäästöjä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen, jäljempänä "ilmastonmuutossopimus", ja sen Kioton pöytäkirjan mukaisesti,

panevat merkille, että molemmat sopimuspuolet ovat ratifioineet ilmastonmuutossopimuksen, ovat tietoisia, että molemmat sopimuspuolet ovat ratifioineet ilmastonmuutosta koskevaan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimukseen liittyvän Kioton pöytäkirjan, jäljempänä "Kioton pöytäkirja",

panevat merkille, että sopimuspuolet voivat ilmastonmuutossopimuksen 4 artiklan 2 kappaleen a kohdan mukaisesti panna täytäntöön kansallisia ohjelmia ja toimia lieventääkseen ilmastonmuutosta yhdessä muiden sopimuspuolten kanssa,

ottavat huomioon Kioton pöytäkirjan 6 artiklan 1 kappaleen, jossa muun muassa todetaan, että täyttääkseen pöytäkirjan 3 artiklaan perustuvat velvoitteensa kukin liitteessä I mainittu sopimuspuoli voi luovuttaa toiselle sopimuspuolelle tai hankkia toiselta sopimuspuolelta päästövähennysyksiköitä, jotka aiheutuvat hankkeista, joiden tarkoituksena on vähentää kasvihuonekaasujen lähteistä

syntyviä ihmisen toiminnan aiheuttamia päästöjä tai edistää ihmisen toiminnan aikaansaamia kasvihuonekaasujen nielujen aiheuttamia poistumia jollakin talouden sektorilla, ottavat myös huomioon Kioton pöytäkirjan 17 artiklan, jonka mukaan liitteessä B mainitut sopimuspuolet voivat osallistua päästökauppaan täyttääkseen Kioton pöytäkirjan 3 artiklaan perustuvat velvoitteensa,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa:

1. "Sallittu päästömäärä" tarkoittaa sitä Kioton pöytäkirjan mukaisesti laskettua kasvihuonekaasujen määrää, jonka isäntämaa voi vapauttaa ilmakehään pöytäkirjan mukaisia määrällisiä päästörajoituksia ja päästöjen vähentämistä koskevan ensimmäisen veloitteen aikana vuodesta 2008 vuoteen 2012.
2. "Sallittu päästömääräyksikkö" tarkoittaa yksikköä, joka sisällytetään isäntämaan kansalliseen rekisteriin Kioton pöytäkirjan mukaisesti ja vastaa yhtä tonnia hiilidioksidia.
3. "Perusura" tarkoittaa hankesopimuksen vahvistusraportissa kuvattua tilannetta, joka olisi syntynyt ilman hankkeen täytäntöönpanoa, erityisesti kasvihuonekaasupäästöjen suhteen.
4. "Päästövähennys" tarkoittaa hankkeen aikana syntyvää perusuran ylittävää kasvihuonekaasupäästöjen vähennystä.
5. "Päästövähennysyksikkö" tarkoittaa yksikköä, joka sisällytetään isäntämaan kansalliseen rekisteriin päästövähennyksen perusteella ja vastaa yhtä tonnia hiilidioksidia.
6. "Kasvihuonekaasut" tarkoittavat Kioton pöytäkirjan A liitteessä lueteltuja kuutta kaasua, jotka ovat hiilidioksidi (CO₂), metaani (CH₄), typpidioksidi (N₂O), fluorihilivedyt (HFC:t), perfluorihilivedyt (PFC:t) ja rikkihexasfluoridi (SF₆).
7. "Isäntämaa" tarkoittaa valtiota, jessa hanke toteutetaan ja joka luovuttaa hankkeen aikaansaamia sallittuja päästömääräyksiköitä ja/tai päästövähennysyksiköitä.
8. "Riippumaton osapuoli" tarkoittaa ostajamaan

isäntämaan kanssa yhteistyössä nimeämää osapuolta, kuten ympäristöasioiden auditointiyhtiötä, joka on riippumaton ja puolueeton niin ostaja- ja isäntämaahan kuin hankkeen muihin osapuoliin nähden.

9. "Hankesopimus" tarkoittaa sopimusta, jonka 3 artiklan mukaisesti nimetyt kansalliset viranomaiset ovat tehneet.

10. "Ostajamaa" tarkoittaa valtiota, joka sijoittaa hankkeeseen ja hankkii sallittuja päästömääräyksiköitä ja/tai päästövähennysyksiköitä.

11. "Vahvistaminen" tarkoittaa riippumattoman kolmannen osapuolen tekemää arviota hankesuunnitelmasta, mukaan lukien sen perusura.

12. "Todentaminen" tarkoittaa menettelyä, jolla riippumaton kolmas osapuoli tai isäntämaa vahvistaa hankkeen aikaansaaman päästövähennysmäärän.

2 artikla

Tavoite

Sopimuspuolet sopivat tekensä yhteistyötä yhteisesti toteutettavilla hankkeilla kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi sekä

luovuttamalla ja hankkimalla päästövähennysyksiköitä ja sallittuja päästömääräyksiköitä ilmastonmuutosta koskevan sopimuksen ja Kioton pöytäkirjan sekä niihin perustuvien asiaan liittyvien päätösten, yksityiskohtaisten määräysten, suuntaviivojen ja menettelytapojen mukaisella tavalla.

Sopimuspuolten välistä yhteistyötä koskevista yleisistä ehdoista ja menettelytavoista määrätään tässä sopimuksessa. Tätä sopimusta sovelletaan myös yksittäisiin yhteisesti toteutettaviin hankkeisiin. Jokaista hanketta koskevista erityisistä ehdoista ja menettelytavoista sovitaan hankesopimuksessa. Tämän sopimuksen ja hankesopimuksen määräysten poiketessa toisistaan on tämä sopimus ratkaiseva.

3 artikla

Nimetyt viranomaiset

Molemmat sopimuspuolet nimeävät yhden tai useamman kansallisen viranomaisen tämän sopimuksen täytäntöönpanoa varten. Nimetty viranomainen valtuutetaan, toimivaltansa rajoissa:

- a) hyväksymään yhteisesti toteutettavia hankkeita;
  - b) tekemään hankesopimuksia;
  - c) sopimaan sallittujen päästömääräyksiköiden ja/tai päästövähennysyksiköiden hankkimista, luovuttamista ja myyntiä koskevista erityisehdoista;
  - d) sopimaan vahvistusmenettelyä koskevista ehdoista;
  - e) sopimaan päästövähennysyksiköiden todentamisesta;
  - f) koordinoimaan hankeraportoinnin ilmastomuutosta koskevan sopimuksen sihteeristölle;
- ja
- g) sopimaan muista yhteisesti toteutettavien hankkeiden täytäntöönpanoon liittyvistä asioista.

Sopimuspuolet vaihtavat nimeämiensä viranomaisten yhtäystiedot diplomaattiteitse.

4 artikla

Sopimuspuolten velvoitteet

Sopimuspuolet sopivat toimivansa täysin yhteistyössä keskenään sekä yhteisesti toteutettavien hankkeiden kolmansien osapuolten kanssa varmistaakseen, että päästövähennykset todennetaan ja että sallittujen päästömääräyksiköiden ja/tai päästövähennysyksiköiden siirto ja luovutus tapahtuu asianmukaisella tavalla Kioton pöytäkirjan sekä siihen perustuvien asiaan liittyvien päätösten, yksityiskohtaisten määräysten, suuntaviivojen ja menettelytapojen mukaisesti.

Isäntämaa suostuu tarjoamaan hyviä palveluitaan ja ryhtymään kohtuullisiin ja tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin mahdollistaakseen yhteisesti toteutettavien hankkeiden kehityksen, rahoituksen, perustamisen, toiminnan, vakuutuksen ja ylläpidon asianmukaisesti, nopeasti ja tehokkaasti, päästövähennysten mahdollisimman suuren määrän saavuttamiseksi. Isäntämaa suostuu myös myöntämään riippumattomille kolmansille osapuolille ja ostajamaan valtuutetulle edustajalle

pääsyn hankkeeseen liittyviin paikkoihin ja tämän sopimuksen kannalta oleellisiin tietoihin.

Sopimuspuolet takaavat, että tämän sopimuksen voimaantulosta lähtien ne noudattavat ilmastomuutossopimuksen, Kioton pöytäkirjan sekä niihin perustuvien päätösten, yksityiskohtaisten määräysten, suuntaviivojen ja menettelytapojen mukaisia velvoitteitaan, ja että niillä ei ole estettä Kioton pöytäkirjan ja siihen perustuvien määräysten mukaisesti luovuttaa tai hankkia päästövähennysyksiköitä, joiden luovuttamista hankesopimus edellyttää.

5 artikla

Vahingonkorvausvastuu

Ostajamaa ei ole vastuussa yhteisesti toteutettavien hankkeiden kolmansille osapuolille aiheuttamista vahingoista.

6 artikla

Sallittujen päästömääräyksiköiden ja/tai päästövähennysyksiköiden myynti, hankkiminen ja luovutus

Sallittujen päästömääräyksiköiden ja/tai päästövähennysyksiköiden hankintaan, luovutukseen ja myyntiin liittyvistä ehdoista määrätään hankesopimuksessa.

Kaikki hankesopimuksen mukaisesti hankitut, luovutetut ja myydyt sallitut päästömääräyksiköt ja/tai päästövähennysyksiköt toimitetaan ostajamaalle ilmastomuutossopimuksen ja Kioton pöytäkirjan sekä niihin perustuvien asiaan liittyvien päätösten, yksityiskohtaisten määräysten, suuntaviivojen ja menettelytapojen mukaisesti.

Isäntämaa veloittaa sallittua päästömääräänsä hankittujen, luovutettujen ja myytyjen sallittujen päästömääräyksiköiden ja/tai päästövähennysyksiköiden kokonaismääränä. Se ilmoittaa ostajamaan hyväksymällä tavalla ilmastomuutossopimuksen sihteeristölle hankesopimuksesta ja aikeestaan veloittaa sallittua päästömääräänsä.

7 artikla

Päästövähennysten todentaminen

Hankkeen aikaansaamat kasvihuonekaasujen päästövähennykset todennetaan ilmastomuutossopimuksen ja Kioton pöytäkirjan sekä niihin perustuvien asiaan liittyvien päätösten, yksityiskohtaisten määräysten, suuntaviivojen ja menettelytapojen mukaisesti.

Vaikka ilmastomuutossopimus ja Kioton pöytäkirja tai niihin perustuvat asiaan liittyvät päätökset, yksityiskohtaiset määräykset, suuntaviivat tai menettelytavat eivät sitä edellyttäisi, ostajamaalla on oikeus, toimien yhteistyössä isäntämaan kanssa, tehdä rippumattoman kolmannen osapuolen kanssa sopimus hankkeen aikaansaamien päästövähennysten todentamisesta.

Todentaminen suoritetaan hankesopimuksen mukaisesti sekä ostaja- ja isäntämaan sopimin määräajoin.

8 artikla

Tiedottaminen

Nimetyt viranomaiset tiedottavat toisilleen tapahtumista tai tilanteista, jotka voivat vaikuttaa yhteisesti toteutettaviin hankkeisiin. Ne varmistavat myös, että kaikille asiaan liittyville viranomaisille ja järjestöille tiedotetaan tästä sopimuksesta, hankesopimuksista ja yhteisesti toteutettavista hankkeista.

9 artikla

Tarkastelu

Sopimuspuolet tarkastelevat säännöllisesti tämän sopimuksen määräyksiä. Ensimmäinen tarkastelu aloitetaan viimeistään vuoden kuluttua ensimmäisen Kioton pöytäkirjan mukaisen veloittekauden päättymisestä.

10 artikla

Muutokset

Tätä sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten välisellä kirjallisella sopimuksella.

Muutos tuloe voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden valtiosääntöjen mukaiset odellytykset muutoksen voimaantulolle on täytetty.

11 artikla

Riitojenratkaisu

Tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat ratkaistaan diplomaattiteitse.

Riita, jota ei ole ratkaistu neuvotteluin, saatetaan jommankumman sopimuspuolen sitä pyytäessä välimiesmenettelyyn. Sopimuspuolet sopivat saattavansa riidan lopulliseen ja sitovaan välimiesmenettelyyn kahden valtion välisiä riitoja koskevien, pysyvän välitystuomioistuimen valinnanvaraisten välimiosmenettelyä koskevien sääntöjen mukaisesti, sellaisina kuin ne ovat voimassa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä.

12 artikla

Voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jona molemmat sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden valtiosääntöjen mukaiset edellytykset sopimuksen voimaantulolle on täytetty.

13 artikla

Irtisanominen

Kumpi tahansa sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen kirjallisella ilmoituksella diplomaattiteitse. Irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona toinen sopimuspuoli on vastaanottanut ilmoituksen, tai ilmoituksessa mainittuna myöhempänä ajankohtana.

Irtisanominen ei vaikuta sellaiseen yhteisesti toteutettavaan hankkeeseen tai sovittuun päästövähennyksiköiden hankintaan, luovuttamiseen tai myyntiin, josta on sovittu ennen irtisanomisen voimaantuloa.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet edustajat
siihen asianmukaisesti valtuutettuina
ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Tallinnassa 17 päivänä joulukuuta
2002 kahtena suomen-, viron- ja englanninkielisenä
alkuperäiskappaleena, jonka molemmat
tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia.
Tulkintojen poiketessa toisistaan on englanninkielinen
teksti ratkaiseva.

Suomen tasavallan hallituksen puolesta

Viron tasavallan hallituksen puolesta

[TRANSLATION -- TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE
FINLANDE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ESTONIE
SUR LA MISE EN APPLICATION DE RÉDUCTIONS DES ÉMISSIONS
DE GAZ À EFFET DE SERRE

Le Gouvernement de la République de Finlande ("Finlande") et le Gouvernement de la République d'Estonie ("Estonie"), ci-après dénommés les Parties :

Rappelant l'Accord entre la Finlande et l'Estonie sur la coopération environnementale signé à Helsinki le 7 novembre 1991,

Prenant en compte l'Accord entre la Finlande et l'Estonie sur la coopération en matière de contrôle de la pollution atmosphérique, signé le 2 juillet 1993 à Tallinn, en particulier le paragraphe 3 de l'article 5 dudit Accord,

Prenant également en compte le fait qu'un Mémorandum d'Accord entre le Ministère de l'environnement de la République de Finlande et le Ministère de l'environnement de la République d'Estonie a été signé le 12 février 1999, aux termes duquel les pays ont convenu de coopérer sur des projets exécutés conjointement en vue de réduire les émissions de gaz à effet de serre, de manière conforme à la Convention-cadre des Nations Unies sur les changements climatiques, ci-après dénommée la Convention sur les changements climatiques et son Protocole de Kyoto,

Notant que les deux Parties ont ratifié la Convention- sur les changements climatiques,

Reconnaissant que les deux Parties ont ratifié le Protocole de Kyoto à la Convention sur les changements climatiques, ci-après dénommé le Protocole de Kyoto,

Notant que, conformément au paragraphe 2 a) de l'article 4 de la Convention sur les changements climatiques, les Parties peuvent mettre en oeuvre, conjointement avec d'autres parties, des politiques et des mesures nationales visant à atténuer les changements climatiques,

Considérant le paragraphe 1 de l'article 6 du Protocole de Kyoto, qui stipule notamment qu'afin de remplir ses engagements au titre de l'article 3 du Protocole toute Partie visée à l'Annexe I peut céder à toute autre Partie ayant le même statut, ou acquérir auprès d'elle, des unités de réduction des émissions découlant de projets visant à réduire les émissions anthropiques par les sources ou à renforcer les absorptions anthropiques par les puits de gaz à effet de serre dans tout secteur de l'économie,

Considérant également l'article 17 du Protocole de Kyoto qui stipule notamment que les Parties visées à l'Annexe B du Protocole peuvent participer à des échanges de droits d'émission aux fins de remplir leurs engagements au titre de l'article 3 du Protocole de Kyoto,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. L'expression "quantité attribuée" désigne la quantité de gaz à effet de serre que le pays hôte peut émettre, calculée conformément au Protocole de Kyoto, au cours de la première période d'engagement de limitation et de réduction chiffrées d'émissions dudit Protocole de 2008 à 2012;

2. L'expression "unité de quantité attribuée" désigne une unité utilisée dans le registre national de l'État hôte conformément au Protocole de Kyoto et qui est égale à une tonne exprimée en équivalent dioxyde de carbone;

3. L'expression "de référence" désigne la situation telle qu'elle est décrite dans le rapport de validation d'un accord de projet, qui se serait produite sans la mise en oeuvre du projet, en particulier pour ce qui est des émissions de gaz à effet de serre;

4. L'expression "réduction d'émissions" désigne la réduction des émissions de gaz à effet de serre produits par un projet au cours de sa durée de vie au-delà de la situation de référence applicable;

5. L'expression "unité de réduction des émissions" désigne l'unité définie dans le registre national du pays hôte en fonction de la réduction des émissions et qui est égale à une tonne exprimée en équivalent dioxyde de carbone;

6. L'expression "gaz à effet de serre" désigne les six gaz visés à l'Annexe A du Protocole de Kyoto, à savoir, le dioxyde de carbone (CO₂), le méthane (CH₄), l'oxyde nitreux (N₂O), l'hydrofluorocarbure (HFC), l'hydrocarbure perfluoré (PFC) et l'hexafluorure de soufre (SF₆);

7. L'expression "pays hôte" désigne le pays dans lequel le projet est exécuté et qui transfère des unités de quantité attribuée et/ou des unités de réduction des émissions produites par le projet;

8. L'expression "entité indépendante" désigne une entité désignée par le pays acheteur en consultation avec le pays hôte, par exemple, une société d'audit environnemental, qui est indépendante et impartiale à l'égard du pays acheteur, du pays hôte et des organismes du projet;

9. L'expression "Accord de projet" désigne un accord conclu par les autorités nationales désignées conformément à l'article 3 du présent Accord;

10. Le terme "pays acheteur" désigne le pays qui investit dans le projet et acquiert des unités de quantité attribuée et/ou des unités de réduction des émissions;

11. Le terme "validation" désigne la détermination par une entité indépendante de la

conception du projet, y compris sa situation de référence; et

12. Le terme “vérification” désigne une procédure par laquelle le montant des réductions des émissions produites par un projet est confirmé par une entité indépendante ou le pays hôte.

Article 2. Objectif

Les Parties conviennent de coopérer en mettant conjointement en oeuvre des projets en vue de réduire les émissions de gaz à effet de serre et en transférant et en acquérant des unités de réduction des émissions et/ou des unités de quantité attribuée conformément à la Convention sur les changements climatiques et au Protocole de Kyoto et les décisions, modalités, directives et procédures pertinentes y relatives.

Les conditions et procédures générales de coopération entre les Parties sont énoncées dans le présent Accord. Le présent Accord s'applique également à des projets individuels mis en oeuvre conjointement. Les conditions et procédures spécifiques concernant chaque projet seront convenues dans les accords de projet. En cas de divergence entre le présent Accord et l'accord de projet, le présent Accord prévaudra.

Article 3. Autorités désignées

Les deux Parties désigneront une autorité nationale ou des autorités nationales chargées de la mise en oeuvre du présent Accord. Les autorités désignées seront autorisées, dans les limites de leurs compétences, à :

- a) approuver les projets à exécuter de manière conjointe;
- b) conclure des accords de projet;
- c) convenir des modalités et conditions spéciales d'acquisition, de transfert et de vente des unités de quantité attribuée et/ou des unités de réduction des émissions;
- d) convenir des conditions de la procédure de validation;
- e) s'accorder sur la vérification des réductions d'émissions;
- f) coordonner l'établissement de rapports sur les projets à l'intention du Secrétariat de la Convention sur les changements climatiques; et
- g) s'accorder sur toute autre question liée à la mise en oeuvre conjointe de projets.

Les Parties se communiquent, par la voie diplomatique, le nom et l'adresse des autorités désignées.

Article 4. Obligations des Parties

Les deux Parties conviennent de coopérer pleinement entre elles et avec toute entité indépendante en ce qui concerne les projets mis en oeuvre conjointement afin d'assurer la vérification appropriée des réductions d'émissions et le transfert et la fourniture des unités de quantité attribuée et/ou des unités de réduction des émissions conformément au Protocole de Kyoto et aux décisions, modalités, directives et procédures pertinentes y relatives.

Le pays hôte convient d'user de ses bons offices et de prendre toute mesure raisonnable et appropriée pour permettre l'élaboration, le financement, la construction, l'exploitation, l'assurance et l'entretien des projets mis en oeuvre conjointement avec la diligence, la rapidité et l'efficacité voulues afin de produire le nombre maximum de réductions d'émissions. Le pays hôte convient également d'accorder à toute entité indépendante et tout représentant autorisé du pays acheteur l'accès aux emplacements de projets et toute information pertinente aux fins du présent Accord.

Les deux Parties déclarent et garantissent que, à compter de l'entrée en vigueur du présent Accord, elles sont à jour de leurs obligations pertinentes au titre de la Convention sur les changements climatiques, du Protocole de Kyoto et de toutes les décisions, modalités, directives et procédures pertinentes y relatives et qu'elles ne sont pas empêchées, en vertu du Protocole de Kyoto et de ses règles pertinentes, de transférer ou d'acquérir des unités de réduction des émissions ou des unités de quantité attribuée qui doivent être transférées aux termes des accords de projet.

Article 5. Responsabilité

Le pays acheteur n'assume pas la responsabilité du risque de dommages causés à des tierces parties par les projets mis en oeuvre conjointement.

Article 6. Acquisition, transfert et vente d'unités de quantité attribuée et/ou d'unités de réduction des émissions

Les conditions et modalités d'acquisition, de transfert et de vente d'unités de quantité attribuée et/ou d'unités de réduction des émissions sont énoncées dans un accord de projet.

Toutes les unités de quantité attribuée et/ou les unités de réduction des émissions acquises, transférées ou vendues conformément à l'accord de projet sont fournies au pays acheteur de manière conforme à la Convention sur les changements climatiques, le Protocole de Kyoto et les décisions, modalités, directives et procédures pertinentes y relatives.

Le pays hôte débite sa quantité attribuée de la quantité totale des unités de quantité attribuée et/ou des unités de réduction des émissions acquises, transférées et vendues. Il informe le Secrétariat de la Convention sur les changements climatiques, de manière jugée satisfaisante par le pays acheteur, de la conclusion d'un accord de projet et son intention de débiter sa quantité attribuée.

Article 7. Vérification des réductions d'émissions

Les réductions d'émissions de gaz à effet de serre produites par un projet sont soumises à vérification conformément à la Convention sur les changements climatiques, au Protocole de Kyoto et aux décisions, modalités, directives et procédures pertinentes y relatives.

Lorsque la vérification par une entité indépendante n'est pas requise par la Convention sur les changements climatiques, le Protocole de Kyoto et les décisions, modalités, directives et procédures pertinentes y relatives, le pays acheteur a le droit d'engager, en consultation avec le pays hôte, une entité indépendante pour vérifier les réductions d'émissions

produites par le projet.

La vérification est effectuée conformément à l'accord de projet, à intervalles à déterminer par le pays acheteur, en consultation avec le pays hôte.

Article 8. Informations

Les autorités désignées s'informent réciproquement, dans les moindres délais, de tout fait ou toute situation qui pourrait affecter les projets mis en oeuvre conjointement. Elles veillent également à ce que toutes les autorités et organisations compétentes soient informées du présent Accord, des accords de projet et des projets mis en oeuvre conjointement.

Article 9. Examen

Les Parties examineront périodiquement les dispositions du présent Accord. Le premier examen commencera au plus tard un an après la fin de la première période d'engagement en vertu du Protocole de Kyoto.

Article 10. Modifications

Le présent Accord peut être modifié par un accord écrit conclu entre les Parties. La modification entrera en vigueur trente jours après la date à laquelle les deux Parties se sont notifiées que leurs formalités constitutionnelles respectives pour l'entrée en vigueur de la modification ont été accomplies.

Article 11. Règlement de différends

Tout différend concernant l'interprétation ou la mise en oeuvre du présent Accord est réglé par la voie diplomatique.

Tout différend qui n'est pas réglé par négociation est, à la demande d'une Partie, soumis à l'arbitrage. Les Parties conviennent de soumettre le différend à un arbitrage final et ayant force exécutoire, conformément au Règlement facultatif de la Cour permanente d'arbitrage pour l'arbitrage de différends entre deux États, tel qu'il sera en vigueur à la date d'entrée en vigueur du présent Accord.

Article 12. Entrée en vigueur

Le présent Accord entrera en vigueur trente jours après la date à laquelle les deux Parties se seront notifiées l'accomplissement de leurs formalités constitutionnelles respectives pour l'entrée en vigueur de l'Accord.

Article 13. Dénonciation

L'une ou l'autre des Parties peut dénoncer le présent Accord en donnant un préavis écrit par la voie diplomatique. La dénonciation entre en vigueur à l'expiration d'une période de six mois à compter de la date de réception par l'autre Partie du préavis écrit, ou à toute autre

date spécifiée dans ledit préavis.

La dénonciation n'aura pas d'effet sur les projets conjointement mis en oeuvre ou sur les transferts, acquisitions et ventes convenus d'unités de réduction des émissions entamés avant que la dénonciation n'entre en vigueur.

En foi de quoi, les représentants soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé le présent Accord.

Fait à Tallinn le 17 décembre 2002 en deux versions originales en finlandais, estonien et anglais, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République de Finlande :

JOUNI BACKMAN

Pour le Gouvernement de la République d'Estonie :

HEIKI KRANICH

